

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2121

Vragen van het lid **Sjoerdsma** (D66) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *een Chinees veiligheidssysteem in Tibet* (ingezonden 25 maart 2013).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 1 mei 2013).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «China creëert «orwelliaans» veiligheidssysteem in Tibet» en het daaraan verwante artikel «China: Alarming New Surveillance, Security in Tibet»?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het feit dat China sinds januari 2012 een veiligheidssysteem (GRID) in de Tibetaanse Autonome Regio heeft geïmplementeerd, volgens Chinese bronnen als een manier om de toegang van de burgers tot basisvoorzieningen te vergroten, maar de facto een controlemechanisme om «kritische» groepen Tibetanen scherper in de gaten te houden?

Antwoord 2

Het systeem van «rastering» wordt door heel China toegepast. Het houdt in dat stedelijke gemeenschappen in kleine eenheden worden opgedeeld, en dat binnen elke eenheid informatie wordt verzameld die in een database wordt opgeslagen. De bedoeling is dat stadsbesturen publieke diensten en middelen zo gericht kunnen inzetten. Zowel binnen als buiten China worden zorgen geuit dat het systeem de mogelijkheid biedt om inbreuk te maken op de persoonlijke levenssfeer van burgers.

Vraag 3 en 4

Wat is uw mening over het extra monitoren van het dagelijkse leven van Tibetanen, het plaatsen van 676 permanente politieposten alsmede patrouillering en onwettige huiszoeken door zogenaamde «Red Armband Patrols»?

¹ De Volkskrant, «China creëert «orwelliaans» veiligheidssysteem in Tibet», 22 maart 2013.

² <http://www.hrw.org/news/2013/03/20/china-alarming-new-surveillance-security-tibet>

Hoe zijn volgens u de recente ontwikkelingen in Tibet en de algehele jarenlange onderdrukking van het Tibetaanse volk verenigbaar met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM), zoals ook onderschreven door China in 1948?

Antwoord 3 en 4

Nederland maakt zich zorgen over de inperking van vrijheden van Tibetaanse burgers en heeft recentelijk, mede in EU-verband en VN verband, diverse malen de Chinese regering opgeroepen zowel de burger- en politieke rechten als de economische, sociale en culturele rechten van de Tibetaanse bevolking te respecteren. Daarnaast dringt Nederland, mede in EU verband, bij de Chinese regering aan op het adresseren van de diepgewortelde oorzaken van onvrede en frustraties van de Tibetanen. Verder spoort Nederland, mede in EU verband, beide partijen aan op een hervatting van de dialoog tussen de vertegenwoordigers van de Tibetaanse bevolking en de Chinese autoriteiten.

Vraag 5 en 6

Wat is uw mening over het feit dat China het uit de UVRM voortvloeiende Internationaal Verdrag inzake Burger en Politieke Rechten wel getekend heeft, maar nog altijd niet geratificeerd?

Wat gebeurt er concreet op bilateraal niveau en binnen EU-verband om China te bewegen tot ratificatie van dit verdrag en hoe zou dit kunnen bijdragen aan een oplossing voor het Chinese conflict met Tibet?

Antwoord 5 en 6

Sinds de ondertekening van China van het BuPo-verdrag in 1998, dringen Nederland en de EU aan op spoedige ratificatie van het BuPo-verdrag. De bilaterale mensenrechtenconsultaties en de EU-China mensenrechtendialoog zijn hier mede op gericht. Tegelijkertijd moedigen Nederland en de EU China aan institutionele en juridische hervormingen door te voeren die de weg voor ratificatie effenen. Waar mogelijk wordt concrete ondersteuning geboden in de vorm van samenwerking en projecten. Ratificatie moet leiden tot betere bescherming van de burger- en politieke rechten van alle Chinese burgers, inclusief de Tibetaanse bevolking.

Vraag 7 en 8

Is er al een politiek dialoog geagendeerd met de nieuwe Chinese autoriteiten? Zo ja, bent u van plan deze kwestie te bespreken? Wat is uw huidige inschatting van de te varen koers van het nieuwe Chinese regime in de kwestie Tibet?

Bent u bereid om in EU-verband een steviger geluid te laten horen richting China met betrekking tot de onderdrukking van Tibetanen en de inperking van hun vrijheden en het GRID veiligheidssysteem hoge prioriteit te geven op de agenda van de EU-China Mensenrechtendialoog? Indien neen, waarom niet? Zo ja, op welke wijze zult u dat doen?

Antwoord 7 en 8

Het nieuwe leiderschap heeft nog geen ingrijpende beleidswijzigingen ten aanzien van Tibet geformuleerd. Zolang geen verbeteringen in de situatie zich voordoen, zal Nederland, mede in EU-verband zich blijven inzetten om de situatie van Tibetanen regelmatig onder de aandacht van de Chinese autoriteiten te brengen, zowel tijdens de EU-China mensenrechtendialoog als in verklaringen en demarches. De mensenrechtenambassadeur heeft in december 2012 een bezoek gebracht aan de Tibetaanse wijk in Chengdu en met de Tibetaanse gemeenschap gesproken. Zijn verzoek om Tibet of de Tibetaanse gebieden in de provincie Sichuan te bezoeken werd door de Chinese autoriteiten niet gehonoreerd. Het mensenrechtenfonds zal Tibetaanse projecten blijven ondersteunen.